

РЕШЕНИЕ

№ 443

гр. София, 22.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесет и първи декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Иван Стойчев

Членове: Карамфила Тодорова
Доротея Кехайова

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
в присъствието на прокурора М. Б. Д.
като разглежда докладваното от Доротея Кехайова Въззивно частно
наказателно дело № 20231000601439 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 306, ал. 3 вр. ал. 1, т. 1 от НПК вр. глава XXI от НПК.

С протоколно определение от 10.11.2023 г. по НЧД № 5743/2023 г. по описа на СГС, НО, 22 състав, са групирани наказанията на осъдения Д. А. Д. по влезли в сила съдебни актове по НОХД № 12955/2012 г. и НОХД № 21086/2012 г. и двете по описа на СРС, като е определено едно общо най-тежко от така наложените наказания в размер на две години лишаване от свобода при първоначален „строг“ режим на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. Б и В от ЗИНЗС. На основание чл. 59, ал. 1 от НК и чл. 25, ал. 2 НПК е зачетено времето, през което Д. е бил задържан по реда на ЗМВР и НПК, както и времето през което Д. е изтърпявал наказанията, включени в съвкупността. Определено е и едно общо най-тежко измежду наложените на осъдения наказания по НОХД № 1492/17 г. по описа на СРС и НОХД № 3956/23 г. по описа на СГС в размер на две години лишаване от свобода при първоначален „строг“ режим на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. Б и В от ЗИНЗС и е зачетено на основание чл. 59, ал. 1 от НК времето, през което Д. е бил задържан по реда на ЗМВР и е търпял мярка за неотклонение „домашен арест“ в периода от 24.10.2022 г. до 17.3.2023 г. Това общо наказание е увеличено на основание чл. 24 от НК с 6 /шест/ месеца, като така увеличеното общо наказание е постановено да се от изтърпи при „строг“ режим на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. Б и В от ЗИНЗС, като към него е присъединено на основание чл. 23, ал. 3 от НК наказанието

„глоба“ в размер на 1000 /хиляда/ лева, наложено на Д. по НОХД № 1492/17 г. по описа на СРС. Първият съд е постановил отделно изтърпяване на наказанието по НОХД № 4297/19 г. по описа на СГС.

Срещу определението в законоустановения срок е постъпила жалба от защитника на осъденото лице в частта досежно приложението на чл. 24 от НК. В нея се твърди, че приложената разпоредба няма императивен характер, определените наказания по формираните с определението кумулативни групи са достатъчни, за да постигнат целите на наказанието и увеличаването на общото наказание по втора кумулативна група с шест месеца е проява на неоправдана наказателна репресия и не отговаря на целите на наказанието, посочени в чл. 36 НК. С горните аргументи и поради обстоятелството, че осъденото лице следва да изтърпи отделно определените общи наказания лишаване от свобода, се отправя искане за отмяна на атакуваното определение в частта относно приложението на чл. 24 НК. В жалбата не се иска събирането на нови доказателства.

Въззивният съд по реда на чл. 327 от НПК е преценил, че за изясняване на обстоятелствата по делото не се налага разпит на осъдения, свидетели или вещи лица.

В съдебно заседание пред въззивния съд служебният защитник на осъденото лице - адв. И. А., поддържа жалбата, поради изложените в нея доводи. Подчертава, че групиранияте наказания не са изтърпени към настоящия момент, поради което е невъзможно да се направи извод дали те биха постигнали целите на наказанието, визирани в чл. 36 НК и без приложението на чл. 24 НК.

Осъденият Д. поддържа становището на защитника си. Сочи, че към настоящия момент работи в условията на затвора и организира курс за анонимни наркомани. Спазва плана на присъдата и не е наказван. Отправя искане за по-леко наказание.

Представителят на САП счита, че жалбата се явява неоснователна и моли въззивния съд да остави същата без уважение, като счита, че определението на СГС е правилно и законосъобразно, като в него са изложени убедителни аргументи за необходимостта от приложението на разпоредбата на чл. 24 НК.

Софийският апелативен съд, след като обсъди доводите в жалбата, както и тези, изложени в съдебно заседание от страните, и след като в съответствие с чл. 314 от НПК провери изцяло правилността на атакуваното определение, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Д. Д. е осъждан общо 5 пъти с различни съдебни актове, като престъпленията, за които е осъждан са за деяния, засягащи различни групи обществени отношения, а последното е за престъпление, извършено при условията на опасен рецидив.

Така Д. Д. е осъждан по следните дела:

1/С влязла в сила на 20.07.2013 г. присъда по НОХД № 12955/12 г. на СРС, НО

за извършено на 30.01.2012 г. престъпление по чл. 129, ал. 1 от НК, за което му е наложено наказание 3 месеца „лишаване от свобода“ чието изпълнение е отложено по реда на чл. 66, ал. 1 от НК за срок от 3 години, считано от влизане на присъдата в сила.

2/ С влязла в сила на 05.05.2014 г. присъда по НОХД № 21086/12 г. на СРС за извършено на 23.11.2011 г. престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4, вр. чл. 194 НК, за което му е наложено наказание 2 години „лишаване от свобода“, чието изпълнение е отложено по реда на чл. 66, ал. 1 от НК за срок от 4 години, считано от влизане на присъдата в сила.

3/ С влязло в сила на 22.10.2019 г. протоколно определение, с което е одобрено споразумение по НОХД № 4297/2019 г. на СГС за извършено на 22.10.2019 г. престъпление по чл. 354а, ал. 1 от НК, за което му е наложено наказание 8 месеца „лишаване от свобода“ при първоначален строг режим на изтърпяване.

4/ С влязла в сила на 24.01.2023 г. присъда по НОХД № 1492/2017 г. на СРС за извършено на 18.04.2016 г. престъпление по чл. 213а, ал. 1 от НК, за което му е наложено наказание 1 година „лишаване от свобода“ при първоначален строг режим на изтърпяване и „глоба“ в размер на 1000 лв. Със същата присъда и на основание чл. 68 от НК е приведено в изпълнение наказанието от две години „лишаване от свобода“, определено като общо най-тежко измежду наложените му по НОХД № 12955/2012 г. и НОХД № 21086/2012 г. и двете по описа на СРС, изпълнението на което е било отложено за срок от 4 години, като е постановено да бъде изтърпяно при общ режим.

5/ С влязло в сила на 27.09.2023 г. протоколно определение, с което е одобрено споразумение по НОХД № 3956/2023 г. на СГС за извършено на 22.10.2023 г. престъпление по чл. 354а, ал. 2 от НК, за което му е наложено наказание 2 години „лишаване от свобода“ при първоначален общ режим на изтърпяване.

С определение № 6996 на СРС от 19.04.2023 г., влязло в сила на 05.05.2023 г. спрямо Д. е определено едно общо най-тежко наказание измежду наложените му по НОХД № 12955/2012 г. и НОХД № 21086/2012 г. и двете по описа на СРС, а именно две години „лишаване от свобода“, което е постановено да бъде изтърпяно ефективно при първоначален „строг“ режим на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „б“ от ЗИНЗС. Със същото определение съдът е групирал и наказанията по НОХД № 1492/2017 г. по описа на СРС и НОХД № 4297/2019 г. по описа на СГС като е определил общо наказание в размер на една година „лишаване от свобода“, което да бъде изтърпяно ефективно при първоначален „строг“ режим на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „б“ от ЗИНЗС.

На първо място въззивната инстанция отбелязва, че при правилно установени факти по делото първоинстанционният съд ненужно е групирал наказанията, наложени на Д. по НОХД № 12955/2012 г. и НОХД № 21086/2012 г. и двете по описа на СРС, тъй като това вече е било сторено с Определение № 6996 на СРС от 19.04.2023 г., влязло в сила на 05.05.2023 г. и не са били налице основания за ревизия на това определение.

Наказанието по формираната кумулативна група е било приведено в изпълнение и не е следвало да има ново изрично произнасяне по същото.

На следващо място въз основа на предложението на СГП, първостепенният съд е направил законосъобразно групиране на наказанията на осъдения, като му е определил по реда на чл. 25 вр. чл. 23, ал. 1 и ал. 3 от НК едно общо най-тежко наказание в размер на 2 години „лишаване от свобода“ измежду наказанията, наложени на Д. по НОХД № 1492/2017 г. по описа на СРС и НОХД № 3956/2023г. по описа на СГС, присъединил е наказанието „глоба“ в размер на 1000 лв., наложено по НОХД № 1492/2017 г. и е постановил отделно изтърпяване на наложеното по НОХД № 4297/2019 г. на СГС наказание от осем месеца лишаване от свобода. Това е сторено след коректна преценка на първия съд за наличие на основанията за ново групиране на осъжданията, тъй като след Определение № 6996 на СРС от 19.04.2023 г., влязло в сила на 05.05.2023 г. е налице ново осъждане на Д. с определение, с което е било одобрено споразумението по НОХД № 3956/2023г. по описа на СГС, което е наложило нова преценка на предпоставките за определяне на едно общо наказание при съблюдаване на принципа за най-благоприятното групиране на наказанията на осъдения.

Същевременно съдът е преценил, че са налице основанията на чл. 24 от НК и така определеното общо най- тежко наказание на осъдения от 2 години „лишаване от свобода“ следва да бъде увеличено с до $\frac{1}{2}$, а именно с 6 месеца, като на Д. бъде определено общо най- тежко наказание измежду посочените осъждания в размер на две години и шест месеца, което и на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „б“ и б. „в“ от ЗИНЗС осъденият Д. следва да изтърпи при строг режим, а от това наказание следва да се приспадне времето, през което той е бил задържан и е изтърпявал мярка за неотклонение „домашен арест“ по различните дела.

Аргументите на първостепенния съд за приложението на чл. 24 от НК спрямо осъденото лице, напълно се споделят и от настоящия съдебен състав, поради което и не е необходимо да бъдат преповтаряни. Само следва да се подчертае в допълнение, че престъпленията, за които е осъждан Д. са за деяния, насочени срещу различни групи обществени отношения. Престъпленията са извършени в продължителен период от време, като едно от престъпленията е извършено в рамките на изпитателния срок по предходно осъждане на Д.. Първостепенният съд е мотивирал защо счита, че в случая е приложима разпоредбата на чл. 24 от НК, както и защо увеличението не следва да е в пълен размер, като възраженията на осъдения в тази насока са неоснователни. Точно обратното - жалбата му срещу определението на СГС в тази част съдържа единствено оплакване, че при такова увеличение, това би представлявало неоправдана репресия, тъй като до този момент наказанията не са изтърпени. Последното е факт, който се приема и от въззивния съд със следните уточнения – преди да извърши деянието по хронологично последното си осъждане Д. е изтърпявал ефективно наказание лишаване

от свобода и второ, принципно положение е, че при определяне на наказание от съда същото няма как да е било търпяно. Целта на института на увеличение на общото най-тежко наказание на осъденото лице е да се даде оценка на обществената му опасност и след като се прецени, че тя е завишена да му се наложи наказание адекватно на тази обществена опасност, респ. да се прецени дали наложените му до този момент наказания са изпълнили целите на наказанието, визирани в чл. 36 от НК и ако отговорът е отрицателен, то в този случай да се увеличи общото най-тежко наказание така, че му се определи наказание съответстващо на опасността на дееца. В случая това е било направено от първостепенния съд, който правилно е преценил, че лицето е осъждано многократно, както и че многократно му е била давана възможност да се поправи и превъзпита, доколкото по две от осъжданията са му били налагани наказания „лишаване от свобода“, чието изпълнение е било отлагано по реда на чл. 66 от НК. Така му е била дадена възможност той да се поправи и превъзпита без да се налага да търпи ефективно наказание „лишаване от свобода“. Вместо да се възползва от тази възможност, Д. е продължил да извършва нови престъпления, част от които в изпитателния срок по предходни негови осъждания, а друга – при условията на опасен рецидив. Всичко това сочи, че Д. е личност с повишена степен на обществена опасност и единствената причина към този момент престъпната му дейност да бъде преустановена е факта, че той е бил задържан за изтърпяване на наказание „лишаване от свобода“, което е било приведено в изпълнение. Всичко това сочи, че до този момент наложените на Д. наказания не са изиграли своята роля и не са успели да постигнат целите на индивидуалната превенция. Предвид това и към настоящия момент следва да му бъде определено такова наказание, което ако не успее да поправи лицето, то поне да го изолира за по- дълго време от обществото, за да не извършва то нови престъпления. Аргументът на осъдения, че към настоящия момент има добро поведение в пенитенциарното заведение, в което се намира и е трудово и социално ангажиран е ирелевантен, доколкото тези обстоятелства биха имали значение в бъдещо производство по реда на чл. 437 и сл. НПК. По отношение на осъденото лице е бил спазен принципът за най-благоприятно групиране на наказанията, а приложението на института на увеличение на така определеното по най- благоприятния за осъдения начин общо наказание е в резултат преценката направена от първостепенния съд за завишена степен за обществена опасност на осъденото лице. Оценка, която изцяло се споделя и от настоящия въззивен състав, поради което и според същия определения на СГС в тази му част е правилно. Още повече, че приложението на този институт е направено след излагане на съображенията на първостепенния съд по този въпрос и не е немотивирано.

Правилно са преценени от първостепенния съд и другите въпроси във връзка с режима на изтърпяване на общото най-тежко наказание, както и с приложението на чл. 59 и чл. 25, ал. 2 от НК. Определеното по реда на чл. 24 от НК общо най-тежко

наказание на осъдения в размер на 2 години и 6 месеца „лишаване от свобода“ е съобразено и с изискванията на чл. 24 от НК да не надминава сбора от отделните наказания, както и да не надвишава максималния размер за съответния вид наказание.

Въз основа на извършена цялостна служебна проверка на обжалвания първоинстанционен акт, съобразена с разпоредбата на чл. 314 от НПК, въззивната инстанция не констатира основания за изменение или за отмяна на обжалваното протоколно определение, поради което счита, че същото като правилно и законосъобразно - постановено при спазване на материалния закон и без да са допуснати съществени процесуални нарушения следва да бъде потвърдено изцяло.

Така мотивиран и на основание чл. 334, ал. 1, т. 6 вр. чл. 338 вр. чл. 306, ал. 3 от НПК, СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло определение от 10.11.2023 г. по НЧД № 5743/2023 г. по описа на СГС, НО, 22 състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____